

УДК 343.3/.7

Р. А. Волинець

**КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ЩО ПОСЯГАЮТЬ НА ФОНДОВИЙ
РИНОК: КРИМІНАЛЬНІ ПРОСТУПКИ ЧИ ЗЛОЧИНИ**

Постановка проблеми. У контексті дослідження покарань за злочини, що посягають на фондовий ринок, передбачені ст. ст. 199, 222¹, 223¹, 223², 224, 232¹, 232² Кримінального кодексу України (далі – КК), важливе місце посідає питання щодо можливості зарахування окремих із цих злочинів до категорії кримінальних проступків. Особливої актуальності це питання набуло, тому що Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 27 серпня 2008 р. № 1153-р затверджено План заходів щодо реалізації Концепції реформування кримінальної юстиції України. Ним передбачено необхідність відразу після прийняття Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК) розроблення і прийняття законів щодо кримінальних та адміністративних проступків; про внесення змін до КК щодо розмежування правопорушень залежно від ступеня їх тяжкості, обмеження сфери застосування покарань, пов'язаних із позбавленням волі. Забезпечуючи наступність державної влади, Верховна Рада України VI скликання прийняла новий КПК, заснований на основних положеннях Концепції реформування кримінальної юстиції України, який набрав чинності 20 листопада 2012 р. У ст. 215 КПК 2012 р. зазначено, що досудове розслідування злочинів здійснюється у формі досудового слідства, а кримінальних проступків – у формі дізнання в порядку, передбаченому цим Кодексом. Цей порядок закріплений у главі 25 «Особливості досудового розслідування кримінальних проступків» КПК.

Наступними кроком, відповідно до Плану заходів щодо реалізації Концепції реформування кримінальної юстиції України, мало б стати внесення відповідних змін до КК, пов'язане з уведенням інституту кримінальних проступків. Однак до цього часу це питання не вирішено, попри активні дискусії, які тривають навколо його вирішення, як у науковому середовищі, так і серед суб'єктів законотворчого процесу. Ми також не можемо залишитися осторонь обговорення цього питання, оскільки воно прямо впливає на злочинність, караність, а також інші кримінально-правові наслідки, які наставатимуть у разі вчинення злочинних посягань, що скоюються на ринку цінних паперів. Адже від того, до якої категорії кримінальних правопорушень (злочини чи кримінальні проступки) будуть зараховані зазначені кримінально-правові посягання, передбачені ст. ст. 199, 222¹, 223¹, 223², 224, 232¹, 232² КК, залежатимуть кримінально-правові заходи протидії цим суспільно небезпечним діям.

Метою статті є розгляд питання щодо можливості зарахування окремих злочинів, що посягають на фондовий ринок, передбачених ст. ст. 199, 222¹, 223¹, 223², 224, 232¹, 232² КК, до категорії кримінальних проступків; на підставі аналізу наукових позицій, висловлених у юридичній літературі, а також окремих законодавчих ініціатив у цій сфері подання власного бачення шляхів вирішення цього питання.

Виклад основного матеріалу дослідження. Колектив авторів монографії «Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві» пропонує зарахувати до тяжких злочинів простий склад виготовлення, зберігання, придбання, перевезення, пересилання, ввезення в Україну з метою збуту, а також збут незаконно виготовлених, одержаних чи підроблених державних цінних паперів, передбачивши за його вчинення покарання у вигляді позбавлення волі на строк від трьох до семи років (ч. 1 ст. 218 проекту КК). У свою чергу, простий склад маніпулювання на фондовому ринку (ч. 1 ст. 246 проекту КК) пропонується зарахувати до злочинів середньої тяжкості, передбачивши за його вчинення покарання у вигляді штрафу від трьох тисяч до п'яти тисяч НМДГ з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років. Простий склад розміщення цінних паперів без реєстрації їх випуску (ч. 1 ст. 247 проекту КК) пропонується зарахувати до кримінальних проступків, передбачивши за його вчинення покарання у вигляді штрафу до однієї тисячі НМДГ або виправні роботи на строк до одного року з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до одного року. Підроблення документів, які подаються для реєстрації впуску цінних паперів (ст. 248 проекту КК), пропонується зарахувати до злочинів невеликої тяжкості, передбачивши за його вчинення покарання у вигляді штрафу від однієї тисячі до двох тисяч НМДГ або позбавлення права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до п'яти років. У свою чергу, порушення порядку ведення реєстру власників іменних цінних паперів (ст. 249 проекту КК) пропонується зарахувати до кримінальних проступків, передбачивши за його вчинення покарання у вигляді штрафу від тридцяти до тисячі НМДГ, або громадські роботи від шістдесяти до ста двадцяти годин, або випрані роботи від трьох місяців до одного року або арешт до двох місяців. Простий склад виготовлення, збуту й використання підроблених недержавних цінних паперів (ч. 1 ст. 250 проекту КК) пропонується зарахувати до злочинів невеликої тяжкості, передбачивши за його вчинення покарання у вигляді штрафу від однієї тисячі до двох тисяч НМДГ з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років. Суспільно небезпечні діяння, аналогічні тим, що закріплені в ч. 1 ст. 232¹ КК, пропонується зарахувати до кримінальних проступків, передбачивши за їх учинення покарання у вигляді штрафу від тридцяти до тисячі НМДГ, або громадські роботи від шістдесяти до ста двадцяти годин, або арешт до двох місяців (ч. 1 ст. 257 проекту КК). У свою чергу, суспільно небезпечні діяння, аналогічні тим, що закріплені в ч. 2 ст. 232¹ КК, пропонується зарахувати до злочинів середньої тяжкості, передбачивши за їх учинення покарання у вигляді штрафу від трьох тисяч до п'яти тисяч НМДГ з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого (ч. 2 ст. 257 проекту КК). І, нарешті, простий склад приховування інформації про діяльність емітента (ч. 1 ст. 258 проекту КК) пропонується зарахувати до кримінальних проступків, передбачивши за їх учинення покарання у вигляді штрафу від п'ятисот до тисячі НМДГ, або громадські роботи від шістдесяти до ста двадцяти годин, або арешт до двох місяців з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до одного року [4, с. 274, 291–292, 296, 297].

Насамперед видно, що науковці по-різному оцінюють суспільну небезпеку кримінальних правопорушень, що посягають на фондовий ринок, адже одні правопорушення (передбачені ч. 1 ст. 247, ст. 249, ч. 1 ст. 257, ч. 1 ст. 258 проекту КК) пропонуються зарахувати до кримінальних проступків, інші – до злочинів невеликої тяжкості (передбачені ст. 248, ч. 1 ст. 250 проекту КК), або злочинів середньої тяжкості (передбачені ч. 1 ст. 246, ч. 2 ст. 257 проекту КК), або тяжких злочинів (передбачені ч. 1 ст. 218 проекту КК). Крім того, в деяких із цих статей розрив між верхньою та нижньою межами покарання є доволі суттєвим. Так, одним із основних альтернативних видів покарань, передбачених ст. 249 «Порушення порядку ведення реєстру власників іменних цінних паперів» проекту КК, є штраф у розмірі від тридцяти до тисячі НМДГ. Крім того, санкція цієї статті також передбачає такі основні альтернативні покарання, як громадські роботи від шістдесяти до ста двадцяти годин, випрані роботи від трьох місяців до одного року або арешт до двох місяців. При цьому можливість призначення покарання у вигляді штрафу в розмірі тридцяти НМДГ або арешту строком два місяця створює занадто широкі дискреційні повноваження для суду під час призначення відповідного покарання.

Л.В. Павлик вважає, що до категорії кримінальних проступків необхідно перевести злочини невеликої тяжкості (в тому числі й ті, за які на цей момент передбачено покарання у вигляді позбавлення волі) та окремі злочини середньої тяжкості (якщо, враховуючи ступінь суспільної небезпеки злочину, можливо замінити покарання у вигляді позбавлення волі на інші альтернативні види покарань). На її думку, загалом до кримінальних проступків можна зарахувати 26 складів злочинів, передбачених розділом VII КК, із яких 18 – злочини невеликої тяжкості, 8 – злочини середньої тяжкості. Зокрема, ці склади передбачені ч. 1 ст. 200, ч. 1 ст. 203¹, ч. 1 ст. 204, ч. 1 ст. 205, ч. 1 ст. 206, ч. 1, 2 ст. 209¹, ч. 1 ст. 210, ч. 1 ст. 212, ч. 1 ст. 212¹, ч. 1 ст. 213, ч. 1 ст. 216, ст. 219, ч. 1 ст. 222, ч. 1 ст. 222¹, ст. 223¹, ст. 223², ч. 1 ст. 224, ст. 227, ч. 1 ст. 229, ст. 231, ст. 232, ч. 1, 2 ст. 232¹, ч. 1 ст. 232², ч. 1 ст. 233 КК [6, с. 143, 145]. Як можна бачити, в цьому переліку знаходяться злочини, що посягають на фондовий ринок, передбачені ч. 1 ст. 222¹, ст. 223¹, ст. 223², ч. 1 ст. 224, ч. 1, 2 ст. 232¹, ч. 1 ст. 232² КК.

Близьку за змістом точку зору викладає М.М. Дмитрук. Науковець, здійснивши аналіз положень Особливої частини КК через призму встановлених об'єктивно-суб'єктивних ознак кримінального проступку, запропонував трансформувати в кримінальні проступки злочини невеликої тяжкості й окремі злочини середньої тяжкості. До переліку кримінальних проступків науковець пропонує зарахувати майже всі суспільно небезпечні посягання на фондовий ринок, а саме ті, що передбачені ст. ст. 222¹, 223¹, 223², ч. 1 ст. 224, ст. ст. 232¹ та 232² КК. Також автор запропонував відновити як кримінальний проступок ст. 223 «Розміщення цінних паперів без реєстрації їх випуску» [3, с. 193–194].

Як зазначає автор, установлені об'єктивні ознаки зумовлюють такі амбівалентні особливості суб'єктивної сторони кримінального проступку: 1) неуправлінським проступкам і злочинам невеликої тяжкості притаманна умисна та необережна форми вини. За результатами аналізу інших елементів суб'єктивної сторони неуправлінських проступків встановлено чіткий зв'язок суб'єктивних елементів «потреба –

мотив – мета». Указаний механізм мотивації характерний саме для природних злочинів; 2) щодо злочинів невеликої та окремих злочинів середньої тяжкості доводиться констатувати, що однією з особливостей пропонованого виду діяння є наявність «змішаної вини», тобто різного психічного ставлення до різних елементів конструкції об'єктивної сторони; механізм мотивації суб'єкта в деяких злочинах невеликої тяжкості та окремих злочинах середньої тяжкості подібний механізму мотивації суб'єкта управлінських правопорушень [3, с. 182–183]. Водночас аналіз ознак суб'єктивної сторони складів злочинів, що посягають на фондовий ринок, дав нам змогу дійти висновку, що деякі злочини проти фондового ринку, які належать до злочинів невеликої або середньої тяжкості, можуть бути вчинені лише з умисною формою вини (наприклад, злочин, передбачений ст. 232¹ КК, якщо його вчинення призвело до отримання певною особою необґрунтованого прибутку в значному розмірі або уникнення значних збитків), а тому не можуть бути зараховані до кримінальних проступків. До того ж злочини, що посягають на фондовий ринок, які пропонується зарахувати до кримінальних проступків, на нашу думку, не можуть бути ефективно розслідувані в такій формі досудового розслідування, як дізнання. Однак це питання буде розглянуто далі більш детально.

Автори проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» (реєстр. № 7279-1) пропонують зарахувати до тяжких злочинів злочин, передбачений ст. 199 КК, і встановити за його вчинення покарання у вигляді позбавлення волі на строк від трьох до шести років (ч. 1) або на строк від п'яти до десяти років з конфіскацією майна (ч. 2). У свою чергу, злочини, закріплені в ч. 2 ст. 222¹, ч. 2 ст. 224, ч. 3 ст. 232¹ КК, також пропонується зарахувати до тяжких злочинів, але передбачивши за їх учинення покарання у вигляді штрафу від 301 до 1000 штрафних ставок. Злочини, закріплені в ч. 1 ст. 222¹, ч. 2 ст. 232¹, ст. 232² КК, пропонується зарахувати до нетяжких злочинів, передбачивши за їх учинення покарання у вигляді штрафу від 51 до 300 штрафних ставок. Злочин, закріплений у ч. 1 ст. 224 КК, також пропонується зарахувати до нетяжких злочинів, передбачивши за його вчинення не тільки покарання у вигляді штрафу від 51 до 300 штрафних ставок, а й виправні роботи на строк від 25 до 36 місяців, або обмеження волі на строк до трьох років, або позбавлення волі на строк до двох років. Нарешті, злочини, закріплені в ст. ст. 223¹ і 223², ч. 1 ст. 232¹ КК, пропонується зарахувати до кримінальних проступків, передбачивши за їх учинення покарання у вигляді штрафу від 30 до 50 штрафних ставок. За вчинення злочину, передбаченого ч. 1 ст. 232¹ КК, може бути призначено основне альтернативне покарання у вигляді позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк від шести місяців до трьох років [7].

Серед переваг запропонованого підходу варто відмітити запровадження типових санкцій під час конструювання кримінально-правових норм, які сприяють мінімізації випадків неоднакової кримінально-правової оцінки близьких за ступенем суспільної небезпеки злочинів або кримінальних проступків, а також широке використання покарання у вигляді штрафу. Водночас запропонований проектом розподіл кримінальних правопорушень проти фондового ринку на злочини та кри-

мінальні проступки має певні недоліки. У своєму висновку на цей законопроект Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України, зокрема, зазначило, що деякі злочини, передбачені чинним КК, враховуючи ступінь їх тяжкості і шкоду, яку вони можуть заподіяти, не можуть бути зараховані до кримінальних проступків, як це пропонується в проекті. До цієї групи належать кримінальні проступки, передбачені ч. 2 ст. 129, ст. ст. 133, 209¹, ч. 1 ст. 222, ст. 244, ч. ч. 1 і 2 ст. 246, ст. ст. 232², 231, 232 КК (у редакції проекту) тощо. Крім того, низка злочинів невеликої тяжкості, які пропонується зарахувати до кримінальних проступків, не може бути ефективно розслідувана в такій формі досудового розслідування, як дізнання. До цієї групи варто зарахувати кримінальні проступки, передбачені ч. 1 ст. 196, ст. ст. 222, 232¹, 240, 243, 247, 209¹, 219, 220², 223¹, 223², 250 КК (у редакції проекту) [1]. До того ж під час конструювання санкцій досліджуваних кримінально-правових норм автори законопроекту в більшості випадків не використовують таке покарання, як позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю, що, на нашу думку, є недоліком.

У свою чергу, автори проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» (реєстр. № 7279) більш однозначно підходять до вирішення питання щодо зарахування злочинних посягань проти ринку цінних паперів до категорії кримінальних проступків. Передусім вони залишають без змін ст. ст. 199 і 222¹, 223², ч. ч. 2 і 3 ст. 224, ч. ч. 2–4 ст. 232¹ КК, а це означає, що склади злочинів, які в них закріплені, пропонується й надалі вважати злочинами середньої тяжкості (ч. ч. 1 і 2 ст. 222¹, 223², ч. 2 ст. 224, ч. ч. 2–4 ст. 232¹ КК), тяжким (ч. ч. 1, 2 ст. 199, ч. 3 ст. 224 КК) або особливо тяжкими (ч. 3 ст. 199 КК) злочинами. Водночас злочини, передбачені ст. 223¹, ч. 1 ст. 224, ст. ст. 232¹, 232² КК, пропонується зарахувати до злочинів середньої тяжкості, передбачивши за їх учинення покарання у вигляді штрафу від однієї тисячі до чотирьох тисяч НМДГ або позбавлення права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років або без такого (якщо йдеться про ч. 1 ст. 232¹ або ч. 1 ст. 232² КК). Крім того, злочин, передбачений ч. 2 ст. 232² КК, також пропонується зарахувати до злочинів середньої тяжкості, передбачивши за його вчинення покарання у вигляді штрафу від трьох тисяч до шести тисяч НМДГ з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до трьох років [8].

У висновку на законопроект № 7279 Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України вказало на те, що аналіз статей Особливої частини КК (у чинній редакції) дає змогу зробити висновок, що не всі злочини невеликої тяжкості можуть бути ефективно розслідувані в рамках такої форми досудового розслідування, як дізнання. Мабуть, саме тому деякі злочини, які сьогодні є злочинами невеликої тяжкості, у законопроекті пропонується зарахувати до злочинів середньої тяжкості, збільшивши розмір покарань у вигляді позбавлення волі або штрафу, передбачених санкціями цих статей, або доповнивши санкцію таким покаранням, як позбавлення волі на строк більше ніж два роки. Відповідні зміни пропонується внести до ст. ст. 118, 123, 124, 135, 136, 140, 142, 143, 159-1, 180, 205-1, 227, 232, 293, 351, 363, ч. ч. 1 ст. 158-1, ст. ст. 160, 161, 204, 205, 206, 209-1,

210, 219, 220-2, 222, 223-1, 224, 229, 232-1, 232-2, 286, 301, 313, 318, 344, 347, 347¹, 362, 363¹, 364¹, 365², 366, 367, 368², 374, 376, ч. ч. 1 і 2 ст. 212, ст. 212¹, 220¹, 300, ч. ч. 2 ст. 244, ст. 342 та ч. 3 ст. 243 КК. При цьому класифікація злочинів або кримінальних проступків на певні види здійснюється й повинна здійснюватися надалі залежно від ступеня їх тяжкості, а не залежно від форми, в якій передбачається проводити досудове розслідування певних злочинів або кримінальних проступків [2].

Висновки. Загалом не заперечуючи проти висловленого зауваження, хочемо зазначити, що рішення авторів законопроекту № 7279 щодо зарахування злочинів проти фондового ринку, передбачених ст. 223¹, ч. 1 ст. 224, ст. ст. 232¹, 232² КК, до категорії злочинів середньої тяжкості вважаємо правильним кроком, навіть попри те що для його здійснення використані помилкові міркування. Також ми виступаємо категорично проти зарахування будь-якого злочину, що посягає на фондовий ринок, до категорії кримінальних проступків. В основі нашої позиції лежить низка аргументів.

По-перше, рівень суспільної небезпеки злочинів, що посягають на фондовий ринок, є значно вищим, ніж рівень суспільної небезпеки кримінального проступку. Як слушно зазначає К.Б. Лещук, формування ринку цінних паперів в Україні, який є необхідним компонентом ринкової економіки, супроводжується різноманітними зловживаннями. Правоохоронні органи час від часу виявляють факти злочинних порушень устанавленого порядку випуску цінних паперів, їх підроблення та вчинення різноманітних шахрайств з їх використанням. Названі злочини характеризуються підвищеною суспільною небезпекою, оскільки створюють підґрунтя для недовіри з боку інвесторів, фактично руйнують перспективи формування сучасної ринкової економіки в Україні. Вони зазіхають на інтереси власників цінних паперів, у зв'язку з чим завдають значну матеріальну шкоду як учасникам ринку, так й економіці загалом, збільшуючи інвестиційні ризики й погіршуючи інвестиційний клімат [5, с. 3].

По-друге, свого часу О.Б. Сахарова акцентувала увагу на тому, що оперативне обслуговування ринку цінних паперів органами внутрішніх справ та іншими правоохоронними органами ускладнюється особливостями, які впливають зі специфіки діяльності учасників цього ринку, а саме: надто великим масивом інформації щодо змісту діяльності на цьому ринку, прогалинами й колізіями національного законодавства, що регламентує функціонування ринку, необізнаністю оперативних працівників ДСБЕЗ, УБОЗ щодо типових способів учинення злочинів, пов'язаних із випуском та обігом цінних паперів, невідповідністю оперативних працівників до якісного збирання інформації про злочини, що вчиняються на ринку цінних паперів, непроведенням у більшості оперативних підрозділів запобіжних заходів на цьому ринку [9, с. 6]. Можемо констатувати, що до цього часу ситуація не змінилася на краще. Сьогодні в Україні фондовий ринок перебуває ще в стадії формування, є досить уразливим для діяльності організованих груп злочинної спрямованості. Існує досить багато факторів, які детермінують проникнення на нього злочинців. Основними з них є такі: досить високий вартісний рівень цінних паперів (номинал деяких облігацій і векселів досягає кількох мільйонів доларів).

рів США); висока дохідність операцій з цінними паперами порівняно з іншими, наприклад, із банківськими, вкладками; низький рівень захищеності цінних паперів в Україні; відсутність досконалого механізму нормативно-правового регулювання обігу цінних паперів; погане орієнтування правоохоронних органів і судів у механізмі вчинення злочинів з використанням цінних паперів і, відповідно, можливостях безумовного притягнення винних до кримінальної відповідальності. Сфера обігу цінних паперів (ринок) є однією з найскладніших для правоохоронних органів криміногенних сфер [5, с. 10]. Свідченням цього є невтішна судова статистика щодо кількості вироків, ухвалених за результатами розгляду кримінальних проваджень про злочини, що посягають на фондовий ринок, і кількості засуджених, притягнутих до кримінальної відповідальності за їх учинення. Сподіватися в цих умовах на ефективне розслідування злочинних посягань проти ринку цінних паперів, яке здійснюватиметься у формі дізнання, абсолютно не доводиться. Аналіз правозастосовної практики показує, що забезпечити ефективне розслідування досліджуваної категорії злочинів дуже складно навіть у формі досудового слідства.

По-третє, аналіз зарубіжного законодавства (наприклад, КК ФРН, КК Королівства Іспанія, Карного кодексу та Карного казначейського кодексу Республіки Польща, КК Французької Республіки, Зводу Законів США, КК Республіки Молдова, Пенітенціарного кодексу Естонії) дає змогу зробити висновок, що в більшості країн злочинні посягання проти фондового ринку, аналогічні тим, що передбачені ст. ст. 199, 222¹, 223¹, 223², 224, 232¹, 232² КК, зараховані до категорії злочинів, а не до категорії кримінальних проступків.

По-четверте, на необхідності протидії окремим злочинам проти фондового ринку акцентується увага не тільки на національному, а й на міжнародному рівні. Прикладом цього є Директива Європейського Парламенту та Ради ЄС від 28 січня 2003 р. № 2003/6/ЄС про інсайдерську діяльність і маніпулювання ринком. У зв'язку із цим ставити питання про зарахування кримінально-правових заборон, які передбачають кримінальну відповідальність за незаконну інсайдерську діяльність і маніпулювання ринком, до категорії кримінальних проступків означає йти в розріз із міжнародно-правовими настановами в цій сфері. Крім того, відповідно до вимог Конвенції Ради Європи про відмивання, пошук, арешт і конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, і фінансування тероризму від 16 травня 2005 р., незаконні дії з інсайдерською інформацією та маніпулювання на ринку цінних паперів повинні визнаватись злочинами за кримінальним законодавством держав, а також бути предикатними до відмивання коштів, одержаних злочинним шляхом.

Література

1. Висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» (реєстр. № 7279-1). URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62902.
2. Висновок Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень» (реєстр. № 7279). URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62859.

3. Дмитрук М.М. Кримінальний проступок: правова природа та ознаки: монографія. Одеса: Юридична література, 2014. 224 с.

4. Кримінальний проступок у доктрині та законодавстві: монографія / В.О. Туляков, Г.П. Пімонов, Н.І. Мітрицян та ін.; за ред. В.О. Тулякова. Одеса: Юридична література, 2012. 424 с.

5. Лещук К.Б. Криміналістична характеристика та основні положення розслідування злочинів, вчинених на ринку цінних паперів: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.09. Харків, 2011. 214 с.

6. Павлик Л.В. Диференціація кримінальної відповідальності за злочинні посягання у сфері економіки: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.08. Львів, 2013. 248 с.

7. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень: Проект Закону України від 16 листопада 2017 р. (реєстр. № 7279-1). URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62902.

8. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спрощення досудового розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень: Проект Закону України від 10 листопада 2017 р. (реєстр. № 7279). URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=62859.

9. Сахарова О.Б. Попередження органами внутрішніх справ злочинів, що вчиняються на ринку цінних паперів: дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.08. Київ, 2002. 249 с.

Анотація

Волинець Р. А. Кримінальні правопорушення, що посягають на фондовий ринок: кримінальні проступки чи злочини. – Стаття.

У статті розглядається питання щодо можливості зарахування окремих злочинів, що посягають на фондовий ринок, передбачених ст. ст. 199, 2221, 2231, 2232, 224, 2321, 2322 КК, до категорії кримінальних проступків. На підставі аналізу наукових позицій, висловлених у юридичній літературі, а також окремих законодавчих ініціатив у цій сфері запропоновано власне бачення шляхів вирішення цього питання.

Ключові слова: кримінальне правопорушення, злочин, кримінальний проступок, злочин проти фондового ринку, покарання.

Аннотация

Волинец Р. А. Уголовные правонарушения, посягающие на фондовый рынок: уголовные проступки или преступления. – Статья.

В статье рассматривается вопрос о возможности включения отдельных преступлений, посягающих на фондовый рынок, предусмотренные ст. ст. 199, 2221, 2231, 2232, 224, 2321, 2322 УК, в категорию уголовных проступков. На основании анализа научных позиций, высказанных в юридической литературе, а также отдельных законодательных инициатив в этой сфере предложено собственное видение путей решения этого вопроса.

Ключевые слова: уголовное правонарушение, преступление, уголовный проступок, преступление против фондового рынка, наказания.

Summary

Volynets R. A. Criminal offenses affecting the stock market: criminal misconducts or crimes. – Article.

The article analyzes the question of the possibility of attributing of certain offenses affecting the stock market and stipulated Art. 199, 2221, 2231, 2232, 224, 2321, 2322 of the Criminal Code, to the category of criminal misconducts. In the basis of the analysis of the scientific positions expressed in the legal literature, as well as some legislative initiatives in this area, the author offers his own vision of ways of solving this issue.

Key words: criminal offense, crime, criminal offense, offense against the stock market, judgment.